

Wytyczne w zakresie spełnienia warunków dla owoców świeżych – jabłek, eksportowanych z Polski do Izraela

Na podstawie wymagań fitosanitarnych, uzgodnionych z organizacją ochrony roślin Izraela, poniżej przedstawiono warunki, jakie muszą zostać spełnione, aby owoce świeże - jabłka mogły być eksportowane z Polski do Izraela.

1. Rejestracja podmiotów

Na eksport do Izraela będą mogły być kierowane wyłącznie jabłka wyprodukowane przez producentów, zarejestrowanych przez Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) w rejestrze eksporterów.

Podmiot zainteresowany eksportem jabłek do tego kraju, powinien postępować zgodnie z zapisami art. 49 ustawy z dnia 13 lutego 2020 r. o ochronie roślin przed agrofagami (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 256) w zakresie wpisu do rejestru eksporterów. Szczegółowe wytyczne w zakresie wpisu do rejestru oraz nadawania numerów zostały przekazane do wojewódzkich inspektoratów pismem BNFiWM.4311.O.2020.1 z dnia 24 marca 2020 r.

2. Działania kontrolne PIORIN

Producent jabłek do 30 kwietnia danego roku informuje wojewódzkiego inspektora o zamiarze prowadzenia produkcji owoców - jabłek z przeznaczeniem na eksport do Izraela. Kontrole prowadzone są w celu sprawdzenia spełnienia wymagań fitosanitarnych, zgodnie z zapisami art. 50 ww. ustawy o ochronie roślin przed agrofagami. Działania kontrolne mogą być realizowane także przez podmioty, wykonujące działalność w zakresie certyfikacji w integrowanej produkcji roślin na podstawie ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2019 r. poz. 1900 oraz z 2020 r. poz. 284).

A. Sprawdzenie, czy zarejestrowany sad:

- a) przez cały okres wegetacji prowadził zapisy z monitoringu i zwalczania agrofagów w Notatniku integrowanej produkcji (zakres informacji, określonych w Notatniku, powinien być stosowany przez wszystkich producentów niezależnie od uczestnictwa w systemie integrowanej produkcji). W odniesieniu do danych w zakresie stosowania środków ochrony roślin (ś.o.r.), zapisy powinny dodatkowo obejmować nazwę substancji czynnej ś.o.r. i jej stężenie,
- b) prowadzi ochronę z zastosowaniem ś.o.r. dopuszczonych do stosowania w Polsce do ochrony jabłek/sadów jabłoniowych.

Uwaga: Kontrola realizowana przez PIORiN lub podmiot, wykonujący działalność w zakresie certyfikacji w integrowanej produkcji roślin w oparciu o zapisy wyników lustracji/oceny w prowadzonym przez producenta Notatnika.

B. Weryfikacja przez PIORiN działań kontrolnych prowadzonych u podmiotu, gdzie przechowywane są jabłka przeznaczone na eksport do Izraela.

Pakowalnie mogą pozyskiwać jabłka wyłącznie z zarejestrowanych komercyjnych sadów celem ułatwienia śledzenia pochodzenia eksportowanych owoców. Pakownie muszą prowadzić rejestry producentów dostarczających jabłka na eksport do Izraela

i udostępniać je na żądanie PIORiN.

Pakownia podczas przygotowywania owoców na eksport jest odpowiedzialna za prowadzenie dokumentacji z prowadzonych kontroli owoców na obecność organizmów kwarantannowych (pkt. c). **Działania te są nadzorowane/weryfikowane przez PIORiN podczas kontroli fitosanitarnej, związanej z certyfikacją eksportu.**

C. Kontrola fitosanitarna eksportu, prowadzona jest przez PIORiN i obejmuje:

a) Kontrolę dokumentów w tym:

- kontrolę załączonych do wniosku o wydanie świadectwa fitosanitarnego dokumentów, w tym zezwolenia importowego,
- weryfikację, czy owoce zostały wyprodukowane przez zarejestrowanego producent/sad,
- sprawdzenie, czy w okresie wegetacji w sadzie były spełnione warunki, określone w importowych wymaganiach fitosanitarnych Izraela,
- potwierdzenie identyfikowalności przesyłki przeznaczonej na eksport Izraela w tym, że spełnione są warunki właściwego oznakowania opakowań.

b) Kontrolę zdrowotności partii jabłek przygotowanych na eksport do Izraela poprzez kontrolę owoców (ocena wizualna) z 2% opakowań z przesyłki. Próby powinny być pobrane reprezentatywnie z każdej partii (producent, odmiana/sad).

Przesyłka musi być poddana kontroli, zgodnie z właściwymi urzędowymi procedurami i być uznana za wolną od organizmów kwarantannowych dla Izraela (wykaz w tabeli).

D. Postępowanie w przypadku wykrycia organizmów szkodliwych istotnych w trakcie kontroli fitosanitarnej przesyłki przeznaczonej na eksport do Izraela.

W przypadku stwierdzenia w kontrolowanej partii jabłek organizmu kwarantannowego *Ametastegia glabrata*, *Cydia funebrana*, *Grapholita lobarzewskii*, *Grapholita molesta*, *Hoplocampa testudinea*, *Pandemis heparana*, *Nectria galligena*, *Botryosphaeria dothidea* i *Neofabraea* spp., przesyłka musi zostać poddana odpowiedniemu zabiegowi (o ile to możliwe) albo wycofana z eksportu.

3. Wymagania dla opakowań i etykiet

Opakowania dla jabłek, przeznaczonych na eksport do Izraela muszą być nowe.

A. Na każdym opakowaniu eksporter będzie zamieszczał oznakowanie w języku angielskim:

- kraj pochodzenia

- nazwa odmiany
- numer producenta
- numer sadu

B. Opakowania drewniane (palety), na których będą przemieszczane przesyłki muszą być poddane zabiegom, zgodnie z „Wytycznymi dla przepisów dotyczących drewnianych materiałów opakowaniowych w handlu międzynarodowym” Standard ISPM 15 i oznakowane zgodnie z wymaganiami ww. Standardu.

4. Świadectwo fitosanitarne

Świadectwo fitosanitarne jest wydawane na wniosek eksportera, który przedstawi aktualne zezwolenie importowe, wydane przez organizację ochrony roślin Izraela.

- A. W świadectwie fitosanitarnym zostanie zamieszczona deklaracja dodatkowa o następującej treści:
- a) The place of production was inspected during active growth of the last growing season and found free from *Nectria galligena*, *Botryosphaeria dothidea* i *Neofabraea spp.*
 - b) The place of production is free from *Ametastegia glabrata*, *Cydia funebrana*, *Grapholita lobarzewskii*, *Grapholita molesta*, *Hoplocampa testudinea* i *Pandemis heparana*.
 - c) 2% of the consignment was inspected before shipment in a representative manner to include all lots (grower/orchard/variety) and were found free from: *Aculus schlechtendali*, *Adoxophyes orana* (= *A. reticulana*), *Archips podana*, *Argyrotaenia ljunghiana*, *Argyrotaenia pulchella*, *Bryobia rubrioculus*, *Caenorhinus aequatus*, *Pseudococcus calceolariae*, *Quadraspidiotus perniciosus*, *Rhynchites auratus*, *Spilonota ocellana*, *Cryptosporiopsis perennans*, (*Neofabraea perennans*), *Monilinia fructicola*, *Monilinia fructigena*

WYKAZ ORGANIZMÓW KWARANTANNOYCH IZRAELA DLA JABŁEK

Organizm szkodliwy	Występowanie w PL	Lustracja sadu
<i>Aculus schlechtendali</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Adoxophyes orana</i> (= <i>A. reticulana</i>),	występuje	nie dotyczy
<i>Ametastegia glabrata</i>	występuje	tak
<i>Archips podana</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Argyrotaenia ljugiana</i> ,	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Argyrotaenia pulchella</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Bryobia rubrioculus</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Caenorhinus aequatus</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Cydia funebrana</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Grapholita</i> <i>lobarzewskii</i> ,	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Grapholita molesta</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Hoplocampa testudinea</i>	występuje	tak
<i>Pseudococcus</i> <i>calceolariae</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Quadraspidiotus</i> <i>perniciosus</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Rhynchites auratus</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Spilonota ocellana</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Cryptosporiopsis</i> <i>perennans</i> (<i>Neofabraea</i> <i>perennans</i>)	występuje	nie dotyczy
<i>Monilinia fructicola</i>	występuje	nie dotyczy

<i>Monilinia fructigena</i>	występuje	nie dotyczy
<i>Nectria galligena</i>	występuje bardzo rzadko, na niektórych odmianach jabłoni	tak
<i>Phacidiopycnis spp</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Neofabraea spp</i>	występuje	tak
<i>Botryosphaeria dothidea</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	tak
<i>Mycosphaerella pyri</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Cacopsylla mali</i> (<i>Psylla mali</i>)	występuje	nie dotyczy
<i>Pandemis heparana</i>	występuje	tak
<i>Eotetranychus prunicola</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Epidiaspis leperii</i>	nie stwierdzono w PL w uprawach jabłoni	
<i>Amphitetranychus viennensis</i>	występuje	nie dotyczy